

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817204779
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817204779.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyne: L. T., bytom N., R. B. č. XXX/X, právne zastúpeného Podhorský & Partners, s.r.o., IČO: 46 962 000, so sídlom Bratislava, Zámocká č. 35, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Bratislava, Kubániho č. 16, o zaplatenie 449,40 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. júla 2017, č.k. 13Csp/46/2017-38, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu a výrokom II. žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré spočívalo v peňažných prostriedkoch, ktoré mu zaplatila na poskytnutý úver nad jeho istinu, keď zmluva o úvere bola bezúročná a bezpoplatková. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania s poukazom na § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že dňa 16.03.2010 písomnou žiadosťou žalobkyňa požiadala žalovaného o poskytnutie revolvingového úveru, pričom v žiadosti uvádzal, že požaduje úver vo výške 1320,- eur so splatnosťou úveru v 42 mesačných splátkach, mesačnou splátkou 70,72 eur, zmluvnou odmenou 1650,24 eur, predpokladanou RPMN za úver 70%, ročnou úrokovou sadzbou 70%, priemernou RPMN za úver 48,66%. Ďalej sa v žiadosti uvádza suma revolvingu 695,38 eur, zmluvnou odmenou za poskytnutie revolvingu 1001,40 eur, predpokladanou RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,31% a ročnou úrokovou sadzbou revolvingu 76,20%. V žiadosti sa ďalej nachádzajú údaje o schválenom úvere, a to poskytnutá čiastka úveru 1320,- eur, splatnosťou úveru v 42 splátkach, s mesačnou splátkou 70,72 eur, zmluvnou odmenou 1650,24 eur, RPMN za úver 68,27%, ročnou úrokovou sadzbou úveru 70%, priemernou RPMN 48,66%, poskytnutou čiastkou revolvingu 695,88 eur, zmluvnou odmenou za revolving 1001,40 eur. Predpokladaná RPMN úveru mala byť po poskytnutí revolvingu 60,49% a ročná úroková sadzba revolvingu 76,20%. V bode 8.8.1 v časti Dohody o poskytnutí služby uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka je upravená dohoda o odplate za poskytnutie služby za odklad splatnosti splátok úveru vo výške 189,88 eur. V ďalších ustanoveniach zmluvy je upravená splatnosť tejto odplaty a spôsob započítania. Zmluva je podpísaná žalobkyňou dňa 16.03.2010 a žalovaným dňa 18.03.2010. Dňa 18.03.2010 žalovaný písomne spracoval oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8400026975. V tomto oznámení je uvedené meno dlžníka,

veriteľa, údaje o schválenom úvere, a to č. zmluvy, schválená výška úveru 1320,- eur, splatnosť úveru 42 mesiacov, výška mesačnej splátky 70,72 eur, dátum splatnosti prvej splátky úveru 26.04.2010, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 26.09.2013, periodicita splácania úveru mesačne, dátum splatnosti splátky k 26.dňu v mesiaci, celková výška úveru 1320,- eur, RPMN úveru 68,27%, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy 48,66%, schválená výška revolvingu 794,52 eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 794,52 eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 70,72 eur, RPMN po vykonaní revolvingu 60,49%, úverový limit 1320,- eur, celková zmluvná odmena za poskytnutie úveru je 1840,12 eur, odplata za poskytnuté služby v zmysle čl. 8. ods. 8.1 písm. a/ Dohody 189,88 eur, ročná úroková sadzba úveru 70%, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 1001,40 eur, ročná úroková sadzba revolvingu 76,20%, dátum platnosti a účinnosti zmluvy 18.03.2010. Žalobkyňa zaplatila žalovanému na splatenie predmetného úveru celkom sumu 1579,52 eur s tým, že nad rámec poskytnutej sumy 1130,12 eur uhradila prvý krát dňa 28.10.2011 sumu 1,40 eur, dňa 25.06.2012 sumu 50,- eur, dňa 21.09.2012 sumu 50,- eur, dňa 30.10.2012 sumu 50,- eur, dňa 28.11.2012 sumu 20,- eur, dňa 21.12.2012 sumu 25,- eur, dňa 12.03.2013 sumu 50,- eur, dňa 20.04.2013 sumu 23,- eur, dňa 21.05.2013 sumu 30,- eur, dňa 24.06.2013 sumu 50,- eur, dňa 19.07.2013 sumu 25,- eur, dňa 19.08.2013 sumu 30,- eur, dňa 25.09.2013 sumu 25,- eur a dňa 24.10.2013 sumu 20,- eur. Uvedenú skutočnosť neurobil spornou ani žalovaný. Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 20.10.2014 č. k. 5C/103/2014-34, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.12.2014, rozhodol tak, že žalobu žalovaného zamietol, keďže predmetný spotrebiteľský úver uzavretý medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom dodávateľom, Zmluva o revolvingovom úvere č. 8400026975 zo dňa 18.03.2010, považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tento rozsudok je pre strany sporu záväzný. Pre posúdenie významu prejudiciálnej otázky vyriešenej v inom, svojim predmetom súvisiacom konaní medzi tými istými stranami, pre ktoré je výrok rozsudku záväzný platí, že ani súd nemôže vychádzať z iného záveru o (ne)existencii nároku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a túto otázku nemôže sám v inom konaní znovu posudzovať ani ako otázku predbežnú. Pre súdy je totiž výrok právoplatného rozsudku záväzný, ak posudzujú ako predbežnú otázku medzi stranami právne vzťahy, ktoré už boli právoplatne vyriešené súdnym rozhodnutím. S poukazom na znenie citovaných ustanovení je pritom zrejmé, že posúdenie predbežnej otázky iným súdom je pre súd záväzné vtedy, keď táto predbežná otázka bola riešená vo výroku rozhodnutia. Súd teda nemôže ako predbežnú otázku v konaní znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán. Pokiaľ už bola v občianskom právnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením. S tým súvisí aj otázka ústavného princípu právnej istoty. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodovaní vo veci samej vychádzal z bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 16.03.2017 a samotná žaloba bola žalovanému doručená do vlastných rúk dňa 30.03.2017 spolu s platobným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.03.2017 č. k. 13Csp/46/2017-13. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote odôvodnený odpor. Keďže predmetom konania je nárok žalobkyne uplatnený voči žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia vzniknutého zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400026975, ktorá sa podľa rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 20.10.2014 č. k. 5C/103/2014-34, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.12.2014, považuje za bezúročná a bez poplatkov, súd sa najprv zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovaným. Žalobkyňa mala povinnosť splácať len úver v časti poskytnutej úverovej istiny, pričom v skutočnosti jej boli poskytnuté peňažné prostriedky dňa 18.03.2010 v sume 1130,12 eur a pokiaľ žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 1532,16 eur, čo nerozporoval ani žalovaný, zaplatila žalobkyňa žalovanému o 449,40 eur viac ako bola povinná. Žalobkyni tým vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ z dôvodu, že žalovaný od žalobkyni prijal finančné prostriedky bez právneho dôvodu. Keďže žalovaný vzniesol vo veci námietku premlčania, musel súd na ňu prihliadať v zmysle § 100 ods. 1 OZ. Po posúdení jej dôvodnosti, dospel k záveru, že žalovaným vznesená námietka premlčania je dôvodná. Vzhľadom na to, že si žalobkyňa voči žalovanému uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 449,40 eur na súde dňa 16.03.2017, pričom k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného dochádzalo postupne platbami vykonanými žalobkyňou dňa 28.10.2011 v sume 1,40 eur, dňa 25.06.2012 v sume 50,- eur, dňa 21.09.2012 v sume 50,- eur, dňa 30.10.2012 v sume 50,- eur, dňa 28.11.2012 v sume 20,- eur, dňa 21.12.2012 v sume 25,- eur, dňa 12.03.2013 v sume 50,- eur, dňa 20.04.2013 v sume 23,- eur, dňa 21.05.2013 v sume 30,- eur, dňa 24.06.2013 v sume 50,- eur, dňa 19.07.2013 v sume 25,- eur, dňa 19.08.2013 v sume 30,- eur, dňa 25.09.2013 v sume 25,- eur a dňa 24.10.2013 v sume 20,- eur, je jej nárok premlčaný v zmysle § 107 ods. 1, 2 OZ. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie,

že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Súd mal za to, že koniec objektívnej trojročnej premlčacej lehoty v danom prípade pri prvej platbe pripadol na deň 28.10.2014 a pri poslednej platbe pripadol na deň 24.10.2016 a koniec subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty pripadol u všetkých platieb najneskôr na deň 20.10.2016, keďže podľa súdu najneskôr v deň vyhlásenia rozsudku vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 5C/103/2014, t. j. dňa 20.10.2014, sa žalobkyňa so 100% istotou dozvedela, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8400026975 sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov a žalovanému zaplatila viac ako mala o 449,40 eur. Keďže žaloba bola žalobkyňou podaná na súd dňa 16.03.2017, bol nárok uplatnený po márnom uplynutí tak objektívnej ako aj subjektívnej premlčacej lehoty. T. j. žalovaným vznesená námietka premlčania bola vznesená dôvodne. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu žalobkyne zamietol. Súd záverom dodal, že v danom prípade nejde o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a teda ani o 10-ročnú premlčaciu lehotu, nakoľko nebolo úmyslom žalovaného ako dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť, ale na základe odplatnej zmluvy poskytnúť žalobkyňi na základe jej žiadosti spotrebiteľský úver. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že v celom rozsahu úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi z dôvodu hodného osobitného zreteľa, nakoľko ide o spotrebiteľský vzťah, kde došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, no len v dôsledku dôvodne vznesenej námietky premlčania bol žalovaný vo veci úspešný. Bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby ešte poškodený spotrebiteľ ako slabšia strana sporu znášala aj náhradu trov konania silnejšej strany sporu.

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. Podľa nej súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie vyhodnotil konanie žalovaného ako neúmyselné a aplikoval trojročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Žalobkyňa s týmto názorom súdu nesúhlasí a má za to, že takýto záver je jednoznačne v rozpore so skutkovým stavom. Skutkové okolnosti jednoznačne preukazujú úmyselné bezdôvodné obohatenie (aj keď nepriame) žalovaného. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou je resp. bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný však dlhodobu ignoruje zákonné povinnosti napr. správne uvádzať RPMN, dlhodobé dojednávania neprimerane vysokých úrokov a poplatkov za poskytnutie úveru, či nesprávny postup pri uzatváraní zmlúv (oferta - akceptácia) čo sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný uzavrel nespočetne veľa formulárových zmlúv, ktoré uzatváral so spotrebiteľmi. Tieto formulárové zmluvy (tak ako aj v tomto prípade) obsahovali viaceré ustanovenia odporujúce dobrým mravom a takisto absentovali aj údaje o RPMN v zmluvách, čo zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou. Aj z uvedených dôvodov možno konanie žalovaného považovať za úmyselné a na daný právny spor aplikovať 10 ročnú premlčaciu dobu. Pre žalovaného je prijateľnejšie ignorovať právnu úpravu slúžiacu na ochranu spotrebiteľa neuvádzať vo svojich zmluvách zákonom obligatórne vyžadované údaje požadovať od spotrebiteľov nezákonne vysokú odplatu, za účelom aby sa obohatil na úkor spotrebiteľov, od ktorých objektívne nie je možné požadovať, aby boli schopní posúdenia uzatváraných zmlúv už v čase ich podpisu. Žalovaný tak jednoznačne zneužíva svoje silnejšie postavenie vo vzťahu k spotrebiteľovi pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv a prijíma od nich plnenia, na ktoré nemá právny nárok. Konanie žalovaného je vopred premyslené a z hľadiska pomeru rizika voči dosiahnutému zisku dobre premyslené a preň ekonomicky výhodné. Neznalosť zákona žalovaného v danom prípade neospravedlňovala a ani ho neopravňovala na vymáhanie a prijímanie platieb vo vyššej, než poskytnutej sume. Je spochybnená dobrá viera žalovaného v poctivom obchodnom styku, ako aj jednoznačný úmysel žalovaného poškodzovať žalobkyňu ako spotrebiteľa, čo vyplýva aj z množstva prípadov na území celej Slovenskej republiky. Žalobkyňa opätovne poukázala na to, že žalovaný vedome dohodol v zmluve neprijateľné obchodné podmienky a tieto zakotvil aj do všeobecných zmluvných podmienok ako prílohy k formulárovej zmluve. O týchto skutočnostiach musel mať vedomosť a žalovaný sa spoliehal na to, že všetky dojednané plnenia mu budú spotrebiteľov vyplatené aj napriek tomu, že išlo o plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný by za normálnych okolností, kedy žalobca ako spotrebiteľ riadne plní, prijal niekoľkonásobne vyššie plnenie na aké má nárok. Konanie žalovaného považuje za vedomú činnosť, kde konal v rozpore so zákonom, dokonca žalovaný uplatnil na súde nárok, ktorý bol zjavne v rozpore s dobrými mravmi, a to v priamom úmysle obohatiť sa. Použitie napr. neprijateľnej podmienky v zmluve o úvere, či určenie neprimerane vysokej ceny úveru, nemožno

hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami. Žalovaný teda mohol a mal vedieť, pri povinnosti odbornej starostlivosti, že zmluva nevznikla, či niektoré ustanovenia sú v hrubom rozpore s dobrými mravmi a že žalobkyňa už vrátila viac ako bola povinná. Napriek tomu si na súde uplatnil žalobou nárok na plnenie z nej - práve s úmyslom získať ďalšie bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je zrejmé, že žalovaný postupoval voči žalobkyni od začiatku v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Neprimerané vysoké poplatky za poskytnutie úveru, uplatňovanie pohľadávok nad rozsah prípustný zákonom, dlhodobé ignorovanie právnych predpisov je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi a takúto praktiku si možno ťažko predstaviť len v rovine nedbanlivosti. Aj keby sme pripustili, že žalovaný nemal priamo úmysel uzavrieť so žalobkyňou zmluvu v snahe získať neoprávnený prospech, ťažko možno uveriť, že nevedel, čo môže spôsobiť takýmto konaním a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Súd prvej inštancie potom podľa žalobkyne nesprávne právne posúdil problematiku premlčacej doby. V danom prípade bola premlčacia lehota zachovaná. Podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 107 odsek 1 a 2 právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Má za to, že na konanie žalovaného je potrebné aplikovať objektívnu 10-ročnú premlčaciu dobu. K námietke premlčania vznesenej žalovaným sa ďalej žalobkyňa vyjadrila v tom zmysle, že sa jedná o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Poukazuje na to, že vznesenie námietky premlčania žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi a poukazuje na spravodlivé vyriešenie prípadu, pričom tento ústavný princíp musí mať prednosť aj pred princípom právnej istoty tak, ako to vyslovila aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len "ESLP") napr. vo veci *Stagno v. Belgicko* a *Zehenter v. Rakúsko*. Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy je Slovenská republika právnym štátom založeným na úcte k právam a slobodám občana, čo by malo mať významné implikácie v oblasti interpretácie a aplikácie práva tak, aby konajúci a rozhodujúci sudca v materiálnom právnom štáte nachádzal riešenia, ktoré by zaisťovali maximálnu spravodlivosť podľa všeobecného prirodzenoprávneho princípu. Aj ústavný súd mnohokrát poukázal na to, že netoleruje všeobecným súdom formalistický postup, ktorý používa sofistické odôvodňovanie na presadenie zrejmej nespravodlivosti. Zdôrazňuje, že všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho môže odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov, a že povinnosť nájsť právo neznamena len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnym právom aj tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem a ústavných zásad. Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem vedúci k extrémne nespravodlivému záveru potom znamená porušenie základných práv. Kogentné ustanovenie § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka je v rovine podústavného práva odrazom požiadavky spravodlivého riešenia každej individuálnej veci. Uplatnenie námietky premlčania žalovaným je podľa názoru žalobkyne výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne plynutie premlčacej doby nezavinil (práve naopak zavinil to žalovaný, kedy žaloval v pôvodnom konaní žalobcu ako spotrebiteľa) a voči ktorému by za takej situácie zánik nároku v dôsledku plynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje práva včas neuplatnil. Je teda zrejmé, že prihladenie na vznesenú námietku premlčania žalovaným je tvrdým postihom vo sfére žalobkyne, kedy žaloba bola zamietnutá aj napriek tomu, že žalobkyňa nemohla a nevedela skôr uplatniť svoje nároky a žalovaný vedome minimálne s nepriamym úmyslom sa obohacoval na jeho úkor. Žalobkyňa má za to, že súd prvej inštancie formalistickým postupom umožnil presadenie zrejmej nespravodlivosti. Nakoniec žalobkyňa poukázala na to, že podľa Ústavy Slovenskej republiky a jej čl. 1 ods. 1 je Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných stelesnené také princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia týmito subjektmi, ktorým boli priznané. Súd by preto nemal príliš formalisticky posudzovať problematiku plynutia objektívnej a subjektívnej premlčacej doby, pretože to by mohlo viesť k absurdným záverom napr. skôr ako začne plynúť subjektívna premlčacia doba môže uplynúť objektívna a tak by sa nemohol takýto subjekt dožadovať svojho práva pretože, ak by zistil až po 3 rokoch, že na jeho úkor sa niekto obohatil nemôže úspešne (ak protistrana podá námietku premlčania) uplatniť svoje právo. Aj v tomto prípade sa žalobca dozvedel o tom, že na jeho úkor sa niekto obohatil až samotným rozhodnutím Okresným súdom Prievidza sp. zn. 5C/103/2014. Skôr sa to nemal ako dozvedieť, pretože bol práve

žalobca žalovaný spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia. Podstatou materiálneho štátu je vnášať do systému pozitívneho práva a formálnej zákonnosti aj základné princípy a hodnoty, ktoré sú základom demokracie. Princíp legality je prirodzenou súčasťou právneho štátu, no používanie a výklad právnych noriem musí byť podriadené aj ich materiálnemu zmyslu, ktorý rešpektuje základné princípy demokracie. Týmto je jasne vyjadrený odmietavý postoj k čisto formálnej koncepcii právneho štátu. Teda aj konajúci súd by mal v otázke plynutia premlčacej doby napriek ustanoveniu zákona prihliadnuť na to, že ak by postupoval čisto formálne znemožnil by uplatňovať práva subjektov, ktorí boli „poškodenými“ v prípade poskytnutia úverov a ktoré časom preplatili. Tieto subjekty boli dokonca žalované v pôvodných konaniach, museli sa brániť a nevedeli ako ich spor skončí. Preto nemohli uplatniť žiadne nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože čakali na rozhodnutie súdu. Stáva sa, že medzičasom do rozhodnutia súdu uplynie 3 ročná objektívna premlčacia doba a tým sa znemožní subjektom uplatňovať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Týmto postupom je porušená povinnosť všetkých štátnych orgánov zabezpečiť reálnu možnosť uplatnenia nároku (aj na vydanie bezdôvodného obohatenia) týmito subjektmi, ktorým boli priznané. Je teda vylúčená taká aplikácia práva súdom, ktorá by odňala spravodlivosť týmto subjektom napr. tým, že uplynutím objektívnej premlčacej doby napriek tomu, že poškodený sa ani nedozvie kto sa na jeho úkor obohatil, súd žalobu zamietne bez toho aby sa vysporiadal so subjektívnou premlčacou dobou. Zo všetkých týchto dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej žalobe vyhovie v celom rozsahu.

4. Žalovaný sa písomne k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobkyne, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobkyne dodáva nasledovné:

7. Predmetom konania je žalobkyňou uplatnené právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré má spočívať v tzv. preplatení ňou čerpaného revolvingového úveru /teda v zaplatení sumy presahujúcej istinu čerpaného úveru/, ktorý je potrebné považovať v zmysle zákona za bezúročný a bez poplatkov.

8. Súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol po tom, čo dospel k záveru o dôvodnosti žalovaným podanej námietky premlčania uplatneného práva žalobkyne. Pri tomto závere vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa si voči žalovanému uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 449,40 eur na súde dňa 16.03.2017, pričom k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného dochádzalo postupne platbami vykonanými žalobkyňou dňa 28.10.2011 v sume 1,40 eur, dňa 25.06.2012 v sume 50,- eur, dňa 21.09.2012 v sume 50,- eur, dňa 30.10.2012 v sume 50,- eur, dňa 28.11.2012 v sume 20,- eur, dňa 21.12.2012 v sume 25,- eur, dňa 12.03.2013 v sume 50,- eur, dňa 20.04.2013 v sume 23,- eur, dňa 21.05.2013 v sume 30,- eur, dňa 24.06.2013 v sume 50,- eur, dňa 19.07.2013 v sume 25,- eur, dňa 19.08.2013 v sume 30,- eur, dňa 25.09.2013 v sume 25,- eur a dňa 24.10.2013 v sume 20,- eur. Súd prvej inštancie mal za to, že koniec objektívnej trojročnej premlčacej lehoty v danom prípade v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri prvej platbe pripadol na deň 28.10.2014 a pri poslednej platbe pripadol na deň 24.10.2016 Žaloba bola podaná dňa 16.3.2017, teda po uplynutí objektívnej premlčacej doby a preto prvoinštančný súd žalobu zamietol.

9. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a s odvolacími námietkami žalobkyne, ktorých podstata spočíva v tom, že v danom prípade konal žalovaný úmyselne a preto je potrebné aplikovať na premlčanie uplatneného práva žalobkyne objektívnu desaťročnú premlčaciu dobu, odvolací súd nesúhlasí.

10. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, resp. jeho vedomosť o tom, že viaceré jeho nároky voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné alebo považované za bezúročné a bez poplatkov. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade, s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný ako úverový veriteľ v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor dlžníkov. Žalovaný skutočne chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Nemohol predpokladať v čase uzavretia zmluvy a prijatia platieb, že o niekoľko rokov neskôr v dôsledku neskorších legislatívnych zmien súdy budú eventuálne posudzovať obdobné zmluvy o úvere ako zmluvy v rozpore so spotrebiteľským právom. Odvolací súd poukazuje na početné zmeny zákonných ustanovení upravujúcich spotrebiteľské zmluvy ako aj na vývoj rozhodovacej praxe súdov ohľadne náležitostí zmlúv o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku ktorých je ťažko jednoznačne a nespochybniteľne preukázať úmysel žalovaného ako veriteľa uzatvárať zmluvy o spotrebiteľskom úvere s úmyslom sa bezdôvodne obohacovať na úkor spotrebiteľov. Ak nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané úmyselné konanie žalovaného pri získavaní bezdôvodného obohatenia, ktoré by malo vplyv na predĺženie objektívnej premlčacej doby z troch na desať rokov, súd prvej inštancie postupoval správne, ak zohľadnil ako relevantnú trojročnú objektívnu premlčaciu dobu uplatneného práva žalobkyne, ktorej koniec pri prvej platbe pripadol na deň 28.10.2014 a pri poslednej platbe pripadol na deň 24.10.2016. Uvedená trojročná objektívna premlčacia doba uplatneného práva žalobkyne tak pri poslednej platbe uplynula v pondelok 24.10.2016 a keďže žalobkyňa si svoje právo uplatnila na súde až žalobou podanou dňa 16.3.2017, správne súd prvej inštancie, zohľadniac námietku premlčania vznesenú žalovaným, žalobkyňu uplatnené právo nepriznal a jej žalobou zamietol.

11. K odvolacej námietke žalobkyne, že vznesenie námietky premlčania žalovaným v tomto konaní je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd uvádza, že ani s týmto názorom žalobkyne nemožno súhlasiť. Vznesenie námietky premlčania v zásade predstavuje výkon práva v súlade so zákonom, pretože inštitút premlčania je zákonným inštitútom, ktorý prispieva k právnej istote v právnych vzťahoch a je aplikovateľný voči ktorémukoľvek právu podliehajúcemu premlčaniu. Nie je vylúčené, aby aj taký výkon práva, ktorý je v súlade so zákonom predstavoval konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a preto nepožíval právnu ochranu. O takýto prípad však môže ísť iba celkom výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhej strany sporu, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhá strana sporu márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči nej by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 176/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/507/2014). Postup súdu podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka /neposkytnutie právnej ochrany výkonu práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi/ teda má miesto iba v ojedinelých a výnimočných prípadoch, kedy je vznesenie námietky premlčania výrazom zneužitia práva na neprospech tej strany sporu, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila, a voči ktorej by nepriznanie jeho nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, prípadne kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu tzv. šikanóznym výkonom práva (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/41/2012). Posúdenie vznesenia námietky premlčania ako výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi je natoľko významným zásahom do právnej istoty strany, ktorá námietku premlčania vznesla, že okolnosti, za ktorých bola vznesená museli prekročiť rámec dobrých mravov natoľko intenzívne, že tento zásah možno považovať za odôvodnený.

12. V danej veci žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by boli tak významné, že by dovolili narušiť princíp právnej istoty posúdením vznesenej námietky premlčania žalovaného ako výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi. Okrem všeobecných tvrdení bez konkrétneho vzťahu k prejednávanej

veci žalobkyňa v podstate len uviedla, že žalovaný ju sám žaloval v inom súdnom konaní ako spotrebiteľa a domáhal sa od nej neoprávnených nárokov zo zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobkyňa sa v tom spore musela brániť, nevedela ako jej spor skončí a až samotným súdnym rozhodnutím v uvedenej inej veci sa dozvedela, že sa žalovaný na jej úkor obohatil. Preto nemohla uplatniť žiadne nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože čakala na rozhodnutie súdu. Podľa odvolacieho súdu uvedené okolnosti nemôžu viesť k posúdeniu žalovaným vznesenej námietky premlčania ako výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi. Sama skutočnosť, že žalovaný vyvolal iný spor, v ktorom z rovnakého záväzkového vzťahu domáhal svojich nárokov voči žalobkyni, ktoré nároky sa nakoniec ukázali ako neoprávnené, nijako nezabraňovala včasnému uplatneniu práv zo strany žalobkyne.

13. Na základe uvedených záverov mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne žalobu žalobkyne zamietol z dôvodu premlčania jej uplatneného práva a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).